

Страсбург, 17.4.2018г.
SWD(2018) 119 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаващ

предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно европейските заповеди за предоставяне и за запазване на електронни доказателства по наказателноправни въпроси

и

предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на хармонизирани правила относно определянето на юридически представители за целите на събирането на доказателства по наказателни производства

{COM(2018) 225 final} - {COM(2018) 226 final} - {SWD(2018) 118 final}

Обобщение
Оценка на въздействието за предложение относно подобряване на трансграничния достъп до електронни доказателства по наказателноправни въпроси
А. Необходимост от действия
В какво се изразява проблемът и защо той е проблем на равнището на ЕС?
<p>Трудностите, които се срещат при трансграничния достъп до електронни доказателства, понастоящем възпрепятстват ефективното разследване и наказателно преследване на престъпленията в ЕС. Налице е липса на ефективност в съдебното сътрудничество между публичните органи, прякото сътрудничество между публичните органи и доставчиците на услуги и прекия достъп на публичните органи до електронни доказателства. В резултат на това спират разследвания, престъпления остават ненаказани, жертвите са по-малко защитени, а гражданите на ЕС се чувстват по-малко в безопасност.</p> <p>В оценката на въздействието се посочват три проблема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В рамките на съществуващите процедури за съдебно сътрудничество отнема твърде много време да се осигури трансграничен достъп до електронни доказателства, което прави разследванията и наказателните преследвания по-малко ефективни. 2. Неефективността на публично-частното сътрудничество между доставчиците на услуги и публичните органи пречи на ефективното разследвания и наказателни преследвания. 3. Проблемите при определянето на компетентността могат да възпрепятстват ефективните трансгранични разследвания и наказателни преследвания.
Какво трябва да се направи?
<p>Общата цел е да се гарантира ефективното разследване и наказателно преследване на престъпления в ЕС чрез подобряване на трансграничния достъп до електронни доказателства чрез засилено съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси и сближаване на правилата и процедурите.</p> <p>Определени са три конкретни цели:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да се намалят закъсненията при трансграничния достъп до електронни доказателства; 2. Да се осигури трансграничен достъп до електронни доказателства, където понастоящем той липсва; 3. Да се подобри правната сигурност, защитата на основните права, прозрачността и отчетността.
Каква е добавената стойност от действия на равнището на ЕС (субсидиарност)?
<p>Тъй като тази инициатива включва трансгранични въпроси, засегнатите проблеми не могат да бъдат разрешени от отделни държави членки на ЕС. Освен това, предвид разнообразието на правните подходи, броя засегнати области на политиката (сигурност, наказателно право, основни права, включително защита на данните, икономически въпроси) и широкия кръг заинтересовани страни, ЕС е най-подходящото равнище за разрешаване на установените проблеми.</p> <p>Действията на равнището на Съюза също така улесняват сътрудничеството с трети държави, особено със САЩ; това е важно, тъй като необходимостта за получаване на трансграничен достъп до електронни доказателства често излиза извън границите на ЕС.</p>
Б. Решения
Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли предпочитан вариант? Ако не, защо?
<p>Вариант А: незаконодателно действие (т.е. практически мерки за подобряване на съдебното сътрудничество сред публичните органи и за засилване прякото сътрудничество между публичните органи и доставчиците на услуги)</p> <p>Вариант Б: вариант А + международни споразумения</p> <p>Вариант В: вариант Б + законодателство за пряко сътрудничество (европейска заповед за предоставяне заповед + достъп до бази данни)</p> <p>Вариант Г: вариант В + законодателството за пряк достъп</p> <p>Вариант Г е предпочитаният вариант, както в качествено отношение, така и след анализ на разходите и ползите.</p>

<p>Какви са становищата на различните заинтересовани лица? Кой подкрепя отделните варианти?</p> <p>Със заинтересованите страни бяха проведени обстоятелни консултации в продължение на повече от 18 месеца. Публичните органи в държавите от ЕС се откриха следните основни въпроси: дългия период от време, необходимо за обработка на искането, липсата на надеждно сътрудничеството с доставчиците на услуги, липсата на прозрачност, а за процесуално-следствените действия — правната несигурност относно компетентността.</p> <p>Доставчиците на услуги и някои организации на гражданското общество заявиха, че правната сигурност е от съществено значение, за да се даде възможност за пряко сътрудничество с публичните органи, и че стълкновенията на закони трябва да се избягват.</p> <p>Някои организации на гражданското общество се обявиха против законодателство на равнище ЕС за пряко сътрудничество; вместо това те изразиха предпочитание за подобряване на процедурите за правна взаимопомощ.</p>
<p>В. Въздействие на предпочетения вариант</p> <p>Какви са предимствата на предпочетения вариант (ако има такива, освен основните предимства)?</p> <p>Очаква се инициативата да направи разследванията и наказателните преследвания по-ефективни и ефикасни, да подобри прозрачността и отчетността, да гарантира зачитането на основните права, както и да насърчи доверието в цифровия единен пазар чрез подобряване на сигурността и намаляване на усещането за безнаказаност за престъпления, извършени на или посредством свързани в мрежа устройства.</p>
<p>Какви са разходите, свързани с предпочетения вариант (ако има такива, освен основните предимства)?</p> <p>Разходите са административни, произтичащи от транспонирането и прилагането на предпочетения вариант от държавите на ЕС, както и спазването от страна на доставчиците на услуги:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Еднократните разходи се оценяват на 3,3 милиона евро за държавите от ЕС и 1,7 милиона евро за доставчиците на услуги. • Предпочетеният вариант няма да въвежда никакви периодично повтарящи се разходи. Напротив, той ще генерира периодично повтарящи се икономии, които се оценяват на над 7,1 милиона евро годишно за държавите членки и над 4,3 милиона евро годишно за доставчиците на услуги.
<p>Какво е въздействието върху МСП и конкурентоспособността?</p> <p>Правната сигурност и хармонизирането на процедурите, което би облекчило административната тежест и благоприятствало конкурентоспособността, следва да окаже положително въздействие върху МСП.</p>
<p>Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?</p> <p>Предпочетеният вариант се очаква да доведе до първоначални разходи за въвеждане, което ще бъде компенсирано в дългосрочен план от икономии на периодично повтарящи се разходи. Националните органи ще трябва да се приспособят към новите процедури и да преминават през съответното обучение. След това обаче органите ще се възползват от предимствата, които опростяването, централизацията и ясната правна рамка, уреждаща исканията за достъп до данни ще доведат, както и от подобряване на ефективността. Аналогично, предпочетеният вариант ще намали натиска върху каналите за съдебно сътрудничество, както и броя на исканията, които държавите трябва да обработват.</p>
<p>Ще има ли други значителни въздействия?</p> <p>Доставчиците на услуги ще трябва да се адаптират към новата законодателна уредба чрез въвеждането на нови процедури, обучаване на персонала си, както и вероятно чрез определянето на юридически представител. Прилагането на практическите мерки, макар и да не е задължително, би довело до определени разходи. Доставчиците на услуги сигурно ще получават по-голям брой искания, което ще доведе до повишаване на разходите за спазване на изискванията. От друга страна, една хармонизирана рамка би намалила тежестта за доставчиците, които понастоящем отговарят на искания за данни, несвързани със съдържанието, тъй като тези искания трябва да бъдат оценени в рамките на различните правни уредби на всички държави членки.</p> <p>По-ефективните разследвания, включващи трансграничен достъп до електронни доказателства, ще имат положително социално въздействие, включително евентуално намаление на престъпността чрез засилване на възпиращия ефект.</p> <p>Предпочетеният вариант съдържа достатъчно предпазни мерки, за да се гарантира, че мерките, които</p>

<p>той включва, са напълно съвместими с основните права. Не беше установено значително въздействие върху околната среда.</p>
<p>Пропорционалност?</p> <p>Предпочетеният вариант ще въведе правила и процедури за подобряване на трансграничния достъп до електронни доказателства за националните съдебни органи, с изрични гаранции, основаващи се на принципите за необходимост и пропорционалност.</p> <p>Той няма да налага непропорционални задължения за частния сектор (включително МСП) или физическите лица. Напротив, с него се въвежда набор от мерки, от които се очаква да доведат до големи материални и нематериални ползи.</p> <p>Предпочитаният вариант не надхвърля необходимото за решаване на първоначалния проблем и за да отговори на целите на инициативата на ЕС.</p>
<p>Г. Последващи действия</p>
<p>Кога ще се извърши преглед на политиката?</p> <p>Комисията следва да извърши преглед на изпълнението на инициативата, за да прецени дали са изпълнени целите на политиката. Тази оценка ще се извърши 5 години след изтичането на крайния срок за транспониране на законодателния акт, като по този начин позволи да изтече достатъчно време, за да може да се проведе смислена оценка на законодателната уредба и практика във всички участващи държави членки.</p>